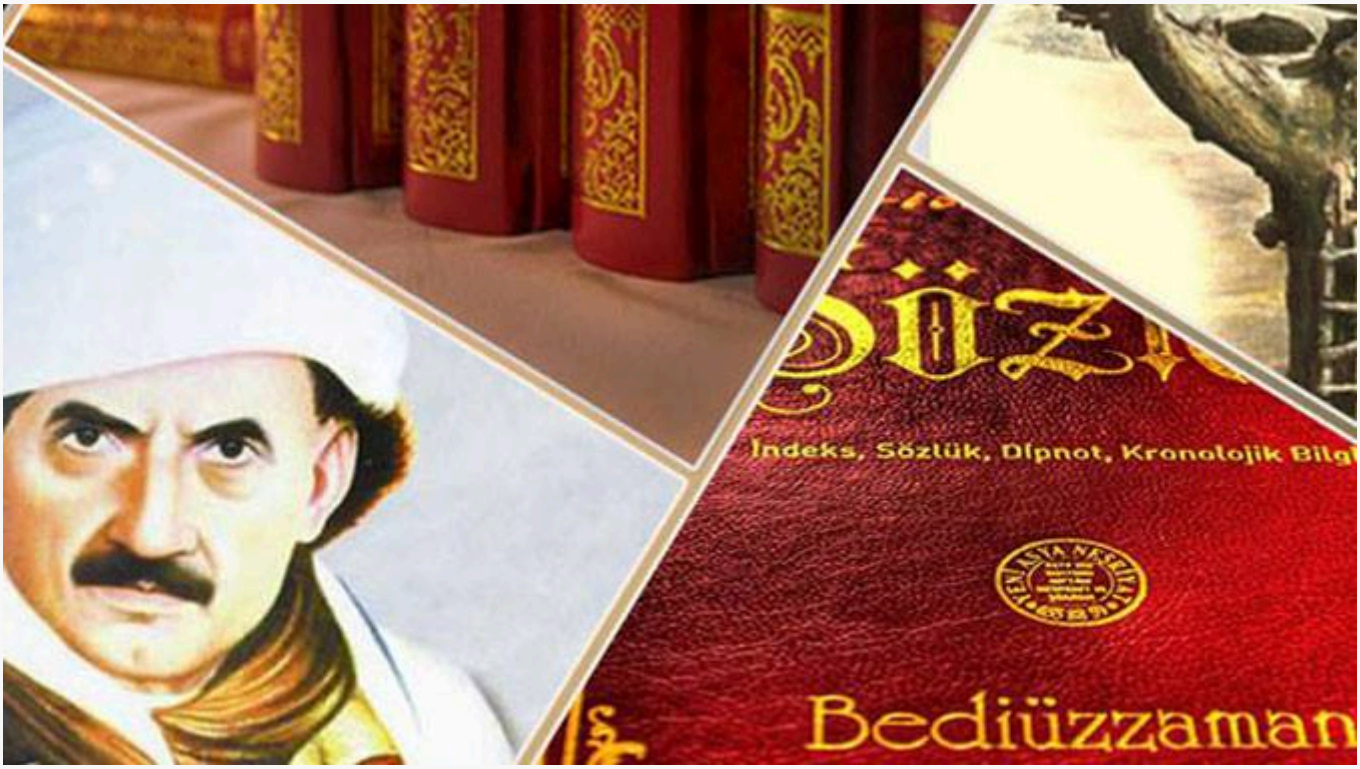
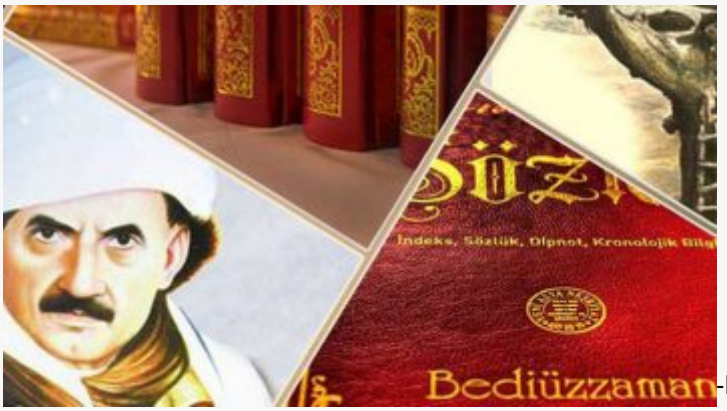
Kalbden akla giden yollar

-Bu bir meslek ve meşrep yazısıdır-

Bediüzzaman Hazretleri “Nur-u akıl kalbden gelir”1 der. Ayrıca “Kalpsiz akıl olamaz”2 diyerek önemli bir noktaya temas eder. Hatta “Ziya-i kalbsiz olmaz nur-i fikir münevver.”3 Çünkü kalb, îmânın mahallidir. “İmanın yeri kalbdir; dimağ ise oluyor ma’kes-i nur-i îmân.”4

Kalb, insanın mahiyetinin çekirdeği ve hayatın mihveri durumundadır. Onun için kalb bir kumandan gibi, letâif de askerleri konumundadır. Kalbin batını îmân-ı billâh, marifetullah ve muhabbetullaha âittir. Zahir-i kalb ise sâir şeylere müheyyadır. Bu sır içindir ki “Vicdanın ziyası, ulûm-i diniyedir. Aklın nuru, fünun-i medeniyedir. İkisinin imtizacıyla hakîkat tecelli eder.”5

Hem îmân için “Cenâb-ı Hakkın, istediği kulunun kalbine, cüz-i ihtiyârının sarfından sonra ilka ettiği bir nurdur”6 denilmiştir. “Öyle ise îmân, şems-i Ezelî’den vicdan-ı beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki, vicdanın içyüzünü tamamıyla ışıklandırır.”7 “Ve keza, îmân, şems-i Ezelî’den ihsan edilmiş bir nur olduğu gibi, saadet-i ebediyeden de bir parıltıdır. Ve o parıltı ile, vicdanında bulunan bütün emel ve istidatlarının tohumları, bir Şecere-i tuba gibi, neşvünemaya başlar, ebed memleketine doğru hareket eder, gider.”8

Görüldüğü üzere insanın çekirdeği olan kalb, bir merkez ve kumandan hükmündedir. Kalbin hakîkî mâhiyeti îmân-ı billâh, marifetullah ve muhabbetullaha aittir. Onun içindir ki kalbin îmân ile mütezeyyin olması gerekir ki diğer letâif hissesini ve gıdasını kalbdeki îmândan alabilsin. Bu cihetle kalb ile akıl arasında da mühim bir münasebet vardır ki Bediüzzaman Hazretleri aklın nurunun kalbden geldiğini söylemiştir. Öyleyse kalbsiz akıl olamaz ve noksan kalır. Kalbdeki ziyâ-i îmân akıldaki fikirleri nurlandırmalı ki, bu durumda insan münevverü’l-akıl olsun. Böylece kalbdeki îmân, dimağa oluyor ma’kes-i nur-i îmân. Yoksa kalbden dimağa ma’kes-i nur-i îmân olmazsa, insan oluyor zulmetli münevver. Bu noktadan anlaşılıyor ki “Vicdanın ziyası, ulûm-i diniyedir. Aklın nuru, fünun-i medeniyedir.” Medeniyet fenlerinin kalb ve vicdanın

ziyası olan din ilimleri ile nurlanması gerekiyor. İnsan böylece insan-ı kâmil sıfatına lâyık bir vaziyet alıyor ve taallümle tekemmül ederek arş-ı kemâlâta urûc ediyor.
Demek ki kalbden akla giden yollar var. Bu yollar hem fıtrî, hem de sünnetullahtır. Şerîat-ı fıtrînin de zarûretindendir. Uyulmadığı takdirde şerîat-ı fıtrîye ahkâmınca mücazatı çekilecek demektir.
Meslek ve meşrebe farklı bir yaklaşım
Bu değerlendirmelerden sonra Risâle-i Nur meslek ve meşrebi ya da Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve şakirtlerinin şahs-ı mânevîsi noktasından meseleye yaklaşmaya çalışalım.
Bilindiği gibi Risâle-i Nur mesleği tektir. Bu meslek Sahabe mesleği olup "Cadde-i Kübra-i Kur'âniyedir" ve kalbi temsil eder. Bu mesleğe bağlı olarak çalışan meşrepler de vardır. Çünkü Üstadın da ifadesi ile "Herkes bir meşrepte olmaz."9 Meşrepler, Risâle-i Nur mesleğini temsil eden kalbe bağlı damarlar hükmündedir. Risâle-i Nur mesleği, Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi konumundadır. Öyleyse kalb aynı zamanda Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsini de temsil eder. Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsini temsil eden kalb çalışmakta ve Risâle-i Nur mesleği içerisinde olan bütün meşrepler çalışır vaziyette olan kalbe bağlı olarak hizmetlerini deruhte etmektedirler. Çünkü bütün Risâle-i Nur meşrepleri Risâle-i Nur'a muhatap hükmünde ve derslerini Risâle-i Nur okumalarından almaktadır.
Burada Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi çalışmakta ve kalb vazifesini yapmaktadır dedik. Ancak Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsine bağlı damarlar hükmünde olan ve Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsine bağlı olarak hareket eden meşrepler kalbden akla bağlı olan damarlardaki tıkanmalar ve arızalar sebebiyle ortak akıl oluşmamakta ve akla, kalbden yeterli münevverü'l-fikir gelmemektedir. Böylece Risâle-i Nur şakirdlerinin şahs-ı mânevîsini temsil eden akıl çalışamamakta ve Risâle-i Nur Talebeleri ortak düşünemediği için birlikte hareket edememektedirler.
Bediüzzaman Hazretleri hayatta iken hem Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi, hem de o şahs-ı mânevîyi temsil eden erkânlar ve has şakirtlerin şahs-ı mânevisi çalışır durumdaydı. Yani hem kalb, hem de o kalbe bağlı olan akıl ortak olarak çalışıyordu. Hatta Üstadın ifadesiyle "Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsi ve o şahs-ı mânevîyi temsil eden has şakirtlerinin şahs-ı manevîsi 'Ferid' makamına mazhar"10dı.
Bediüzzaman Hazretlerinin ahirete irtihalinden sonra Zübeyir Gündüzalp'in Üstad Bediüzzaman Hazretlerinden tevarüs eden meslek ve meşrep umdelerine uygun olan kalb ve akıl ittifakı ve ittihadı ile-çok küçük arızalar müstesna-Risâle-i Nur hizmetleri deruhte edilmiştir. Zübeyir Ağabey hayattayken ortaya çıkan ve çıkarılan özellikle hârici ve dâhili cereyanlar ile siyâsî cemâatlerin Risâle-i Nur hizmetleri içerisinde farklı mülâhazalar oluşturması ve meydana çıkarılan problemlerin kalb ve akıl işleyişinde hareket eden meşveret sistemi ile giderilmeye çalışılması görülmektedir. Ancak yine de ferdî hareketler, hârici ve dâhili cereyanlar ile siyâsî cemâatlerin tuzakları durmamış, Zübeyir Ağabeyin vefatından sonra Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsine bağlı çalışan şakirtlerinin şahs-ı mânevîsi zedelenmiş ve ortak akıl yeterli olarak işleyemez duruma gelmiştir. Sonraki yıllarda yapılan ihtilaller ve içtimâî-siyâsî çalkantılar Risâle-i Nur Talebelerinin şahs-ı mânevîsini dağıtmış ve Nur Talebeleri ortak düşünemez duruma gelmiştir. Böylece Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsini temsil eden kalb çalışır durumda iken, kalbden akla bağlı olan meşrepleri temsil eden damarlarda tıkanmalar, düğümler ve arızalar baş göstermiştir. Bu arızalara sebep olan en önemli nokta, asrımız ferdiyet ve şahsiyet asrı olmadığı halde şahısların meşreplere hâkim olması ve sevk ve idarenin şahs-ı mânevîyi temsil eden şûrâlar yerine şahısların tasarrufuna ve hâkimiyetine geçmiş olmasıdır.
Burada şu noktayı da nazardan kaçırmamak gerekir. Her ne kadar Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsini temsil eden kalb çalışır durumda ve Risâle-i Nur hizmetleri bu kalbe bağlı olarak çeşitli meşrepler tarafından yerine getirilmeye çalışılsa da Risâle-i Nur Talebeleri arasında ortak aklın işleyememesi ve ortak bir haklı şûrânın tahakkuk edememesi hem ülkemiz, hem de âlem-i İslâm açısından çok büyük bedellerin ödenmesine sebep olmuştur.
Öyleyse tekrar Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsine bağlı olarak şakirtlerinin de şahs-ı mânevîsini temsil eden ortak akla geçmek için Yeni Asya Ekolünün Üstad Bediüzzaman ve Zübeyir Ağabeyden tevârüs eden meşveret ve şûrâ esasına dayalı bir sistemi her meşrep tatbik etmeli ve kendi sistemi içerisinde meydana çıkacak olan şahs-ı mânevîlerinden meydana gelen mütesânid heyetlerce oluşacak haklı bir şûrâ tesis edilmelidir. Böylece her meşrebin şahs-ı mânevîlerince ortaya çıkacak olan heyetlerin teşekkülü ile oluşacak olan Risâle-i Nur şakirtlerinin şahs-ı mânevîsi teşekkül etmiş olacak ve Risâle-i Nur Talebeleri ortak şûrâ kararlarıyla ortak aklı çalışır vaziyete getirmiş olacaktır. İnşâallah böylece İslâm'ın şahs-ı mânevisi tahakkuk edip ittihad-ı İslâmın da yolu açılmış olur.

Dipnotlar:
1- Sözler, 2013, s. 1148.
2- Sözler, 2013, s. 1148.

3- Sözler, 2013, s. 1148.
4- Sözler, 2013, s. 1148.
5- Eski Said Eserleri, 2013, s. 291.
6- İşaratü’l-İ’câz, 2013, s. 74.
7- İşaratü’l-İ’câz, 2013, s. 74.
8- İşaratü’l-İ’câz, 2013, s. 74.
9- Kastamonu Lâhikası, 2013, s. 336.
10- Kastamonu Lâhikası, 2013, s. 278.